

A MAGYAR VILLAMOSENERGIA-RENDSZER HAVI ADATAI – 2021. OKTÓBER

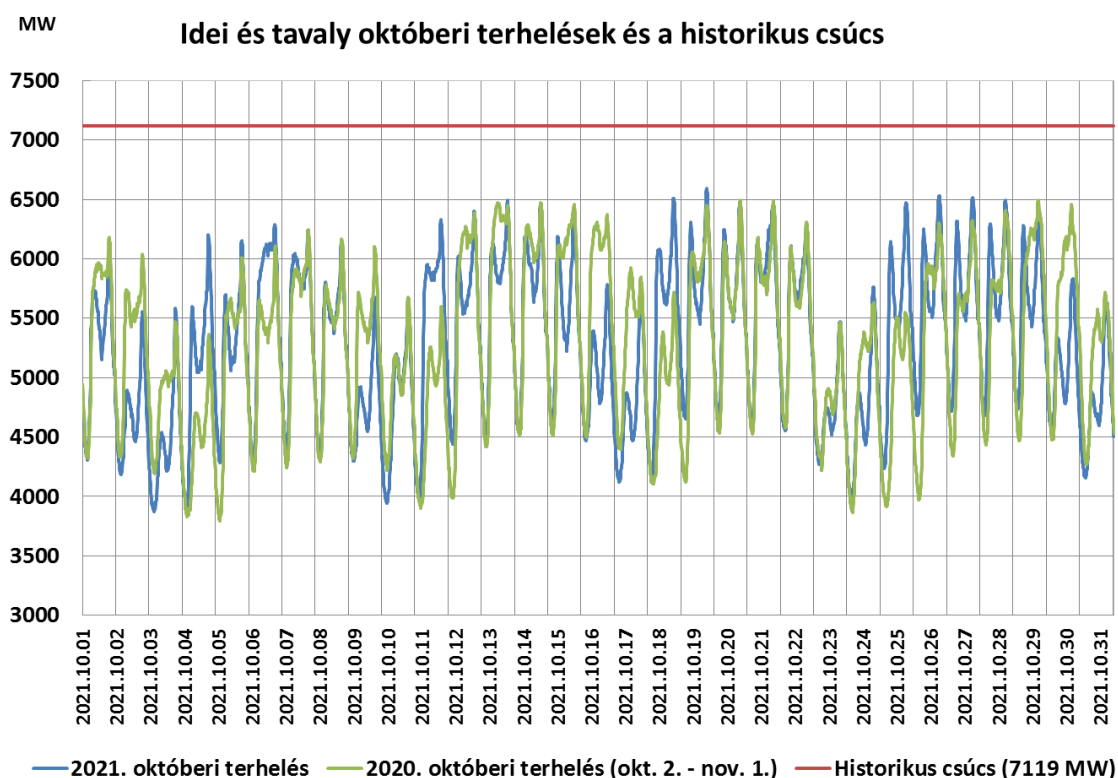
Dr. Hegedüs Krisztina, Gyórfi László Krisztián, Dr. Hugyecz Attila – 2021. november 5.

Havi riportjainkban a MAVIR adataiból dolgozunk, melyeket néhány torzító hatás terhel. Ilyen a háztartási méretű napelemek által megtermelt és helyben elfogyasztott villamos energia mennyisége, amit a MAVIR adatai nem tartalmaznak. **Ennek ellenére helyes a MAVIR adatok alkalmazása** akkor, ha azokat úgy értelmezzük, hogy ez az a villamosenergia-mennyiség, amelyet a központi erőműrendszerből és importból ki kell elégíteniünk. Megjegyezzük, hogy **energiapolitikai tervezéskor a lakossági napelemekkel is kell számolnunk**, hiszen ha ezek nem termelnek, akkor a fogyasztó a közcélú hálózathoz kíván villamos energiát vételezni, amelynek túlsó végén ennek megfelelő erőműparknak kell állnia¹. Amennyiben riportunkban a HMKE-vel számolunk, azt külön feltüntetjük.

1. Csúcsigény

2021 októberében a legmagasabb negyedórás hitelesített tény rendszerterhelés 6595 MW volt, a szeptember havinál (6215 MW) 380 MW-tal több.

Októberben a negyedórás átlagterhelések havi átlaga 5275 MW volt, ami meghaladta az előző havit. Elmaradt viszont valamelyest a tavaly októbertől, ugyanakkor a negyedórás csúcs idén volt magasabb, 101 MW-tal. A tél felé haladva csökkenő hőmérsékletek miatt valószínűleg nem sokat kell várunk ahhoz, hogy a historikus csúcs megdőljön.

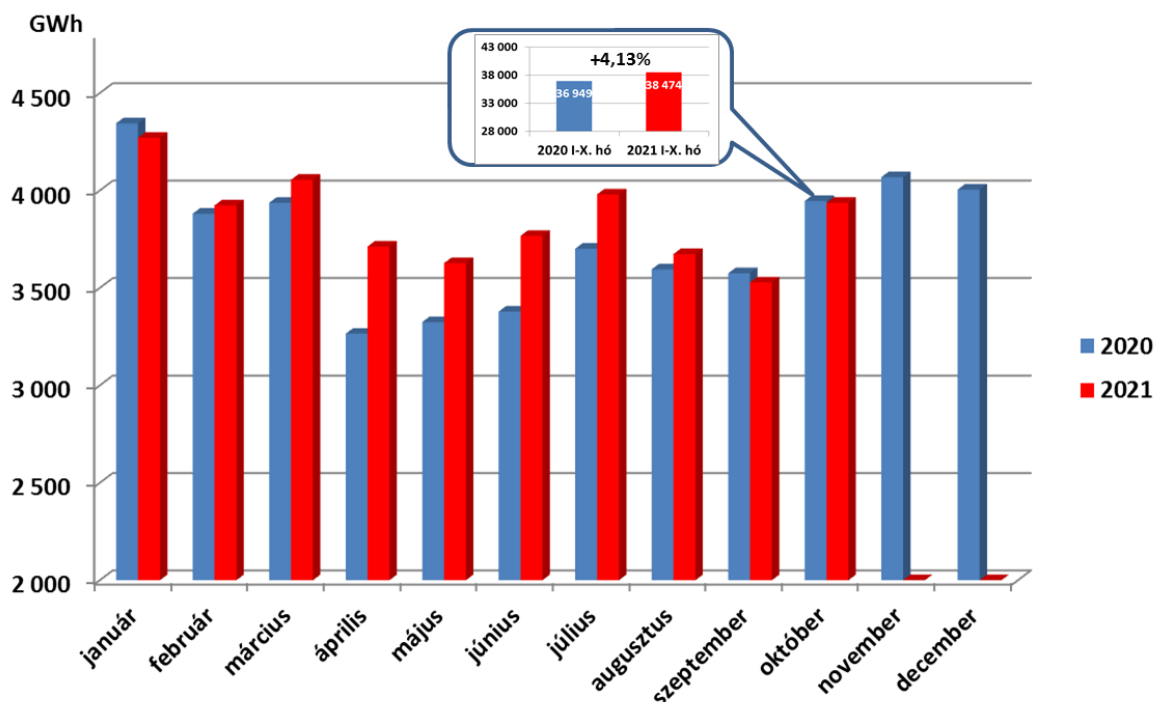

¹ Az adatok forrása: MAVIR, HUPX, HUDEX, CEEGEX, TTF, EMBER.

2. Összes felhasználás, hazai termelés, CO2-mentes részarány

A hónapban a fogyasztás kis mértékben (0,2%-kal) alacsonyabb volt, mint tavaly októberben, de az első tíz havi villanyfogyasztás összességében még mindig körülbelül 4,1%-kal volt magasabb, mint 2020 hasonló időszakában.

A teljes villamosenergia-felhasználás alakulása

Pakson október 15-én megkezdődött a 2-es blokk tervezett nagykarbantartása. Emellett 13-án a 4-es blokk egyik turbináját irányítástechnikai hiba következtében leterhelték, a hiba elhárítása néhány óra alatt megtörtént, 31-én pedig a 3-as blokk teljesítménye esett vissza gépészeti hiba miatt, a javítás szintén napon belül lezajlott.

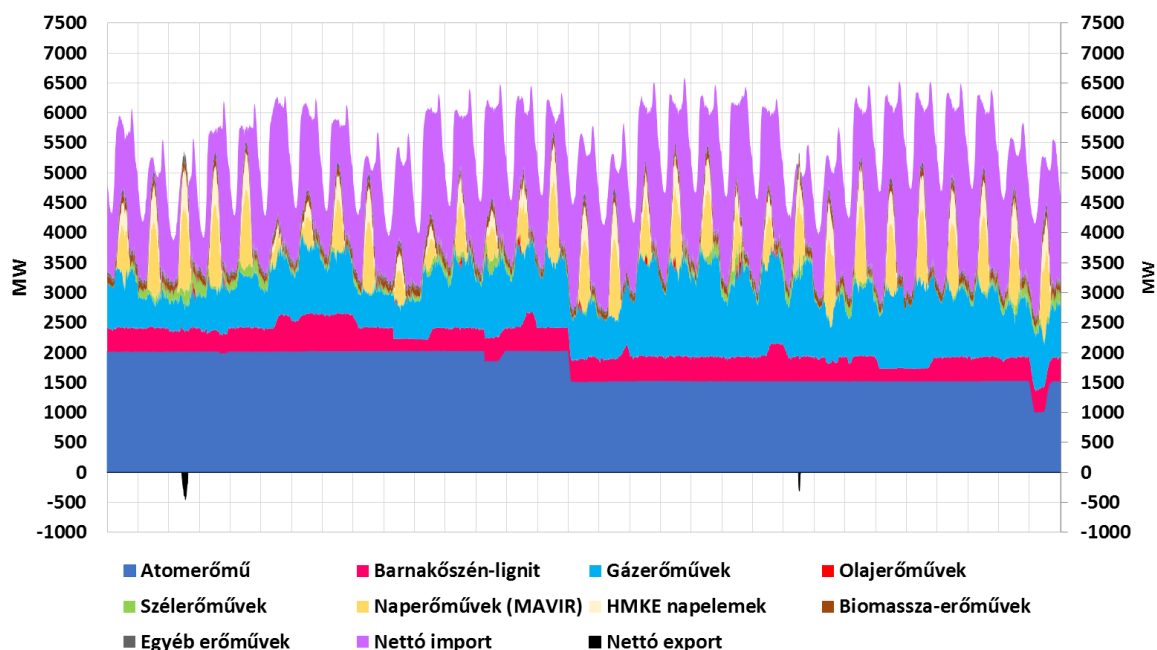
A Mátrai Erőmű hálózati betáplálásának havi átlaga nagyságrendileg 400 MW volt, körülbelül 15 MW-tal kevesebb, mint a korábbi három hónapban.

Az őszi második hónapjának beköszöntével tovább csökkent a naperőművek (hálózati és háztartási méretűek együttesen) termelése, az októberi betáplálás körülbelül 16%-kal elmaradt az előző havitól. Az e havi termelés a júniusi csúcsnak már csak a 60%-át tette ki.

Feltámadtak viszont a szélenergia-erőművek, a júniustól szeptemberig tartó 4 hónap 40-50 MW-os átlagos havi teljesítményének több, mint másfélszeresét tudták betáplálni a hálózatba.

Tovább növekedett a földgáztüzelésű erőművek termelése is, 1000 MW körüli átlagos betáplálásuk körülbelül 23%-kal haladta meg a szeptemberit.

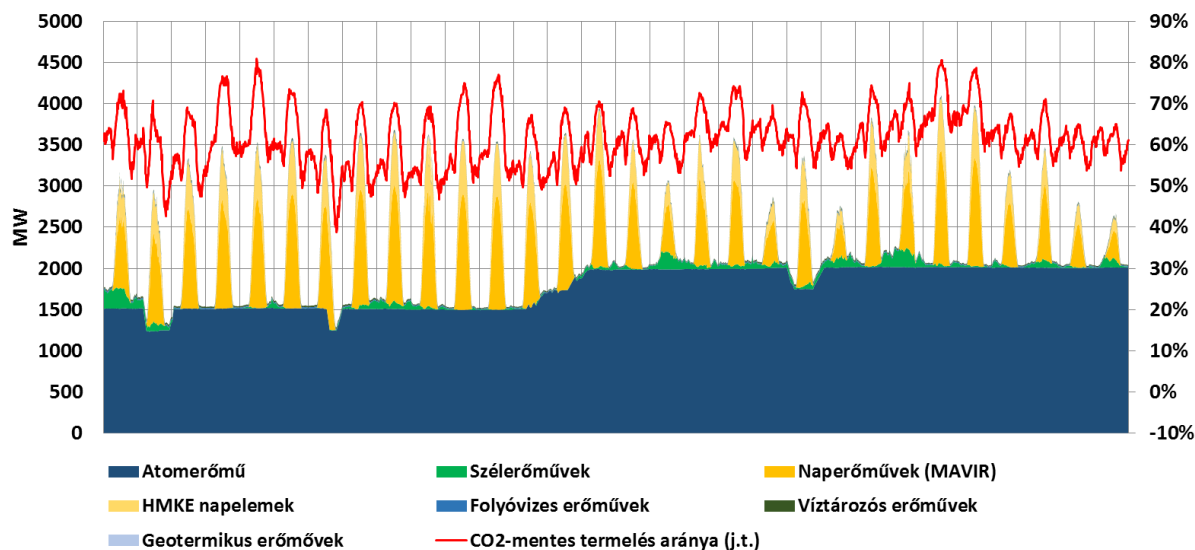
2021. október havi termelési mix nettó import-exporttal

Októberben ismét volt két olyan nap, amikor néhány órára nettó exportórré váltunk: október 3-án (vasárnap) és nemzeti ünnepünkön, október 23-án (szombaton). Az ábrán is látható módon a volumen nem volt jelentős.

Októberben a CO₂-mentes termelés aránya jelentősen csökkent, a korábbi hónapokra jellemző 62-63%-ról 59%-ra. Az alacsonyabb karbonsemleges termelésnek viszont – a nagykarbantartás ellenére – több, mint 78%-át továbbra az atomerőmű biztosította.

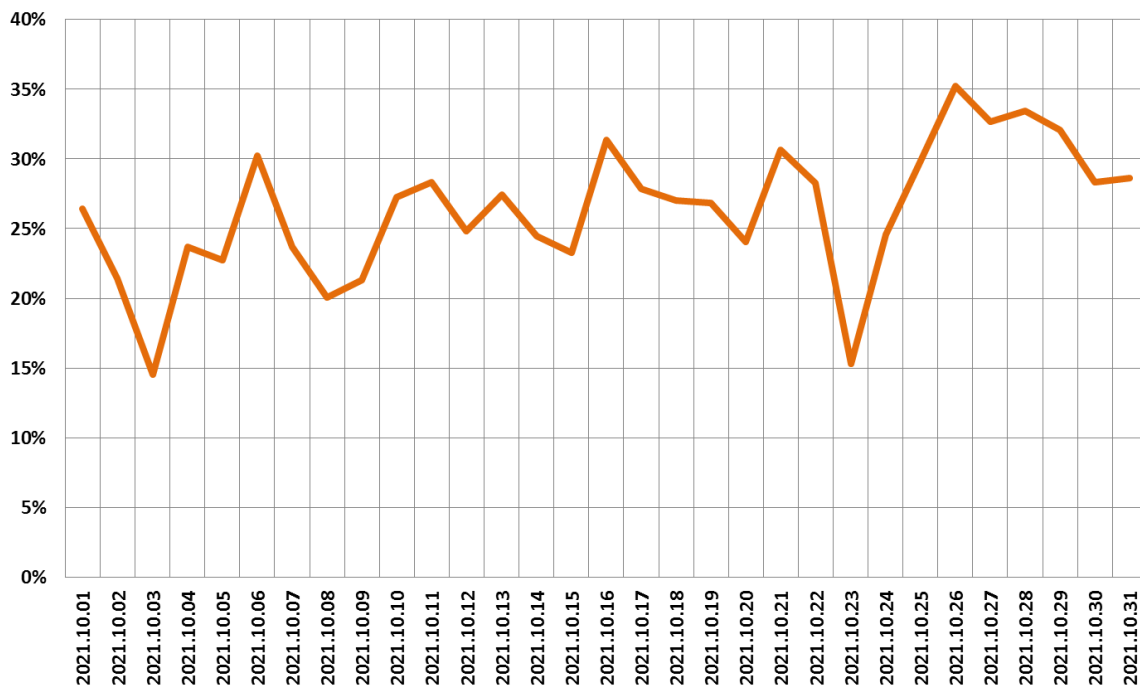
A CO₂-mentes termelés forrásai és aránya a hazai villamosenergia-termelésen belül 2021 októberében

3. Importráta

Az átlagos **importráta 26% volt, lényegében megegyezett az előző három havival**. A hónapon belül a napi import mértéke éppen csak, hogy meghaladta a 35%-ot.

A hazai nettó villamosenergia-importráta napi adatainak alakulása

4. Villamosenergia-árak

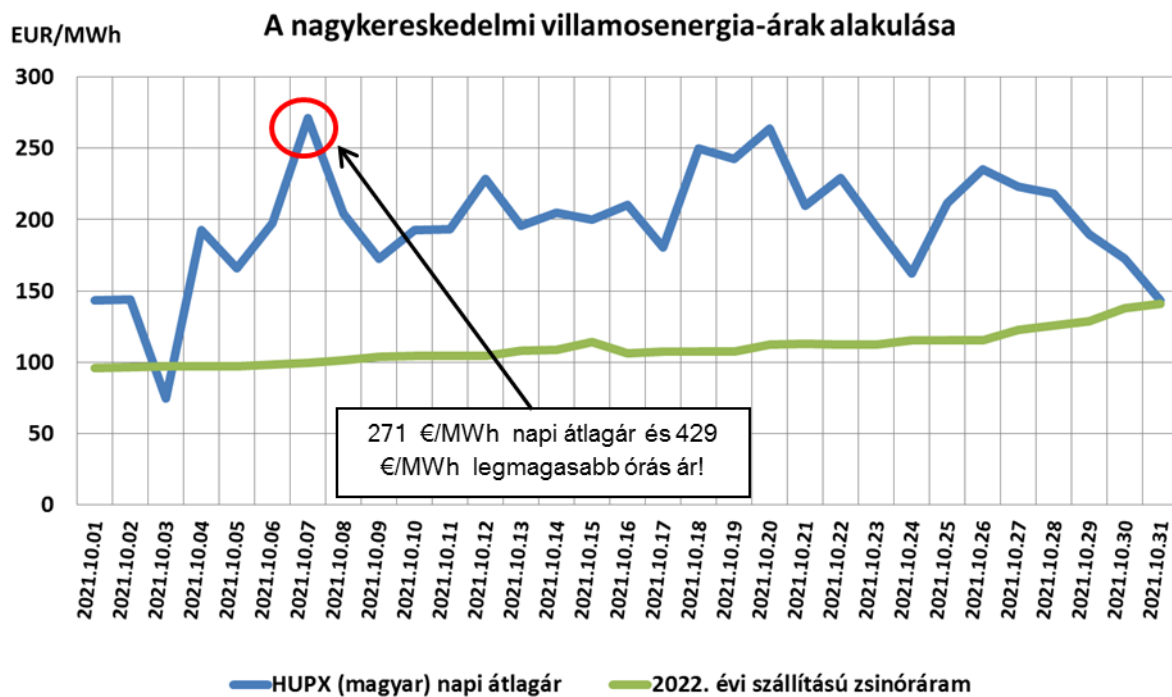
Oktoberben a havi átlagár tovább növekedett, megközelítette a 200 €/MWh (197 €/MWh volt). Ez a szeptemberi, idei évi rekord 135 €/MWh értékénél **46%-kal volt több**.

Napi szinten a csúcs október 7-én volt, amikor a zsinórár átlépte a 270 €/MWh értéket. **Ugyanezen a napon kora este a legnagyobb órás ár 429 €/MWh-ra emelkedett**, mely egyben havi rekord is volt. Ez 76%-kal volt magasabb a szeptemberi 243 €/MWh-s értékénél.

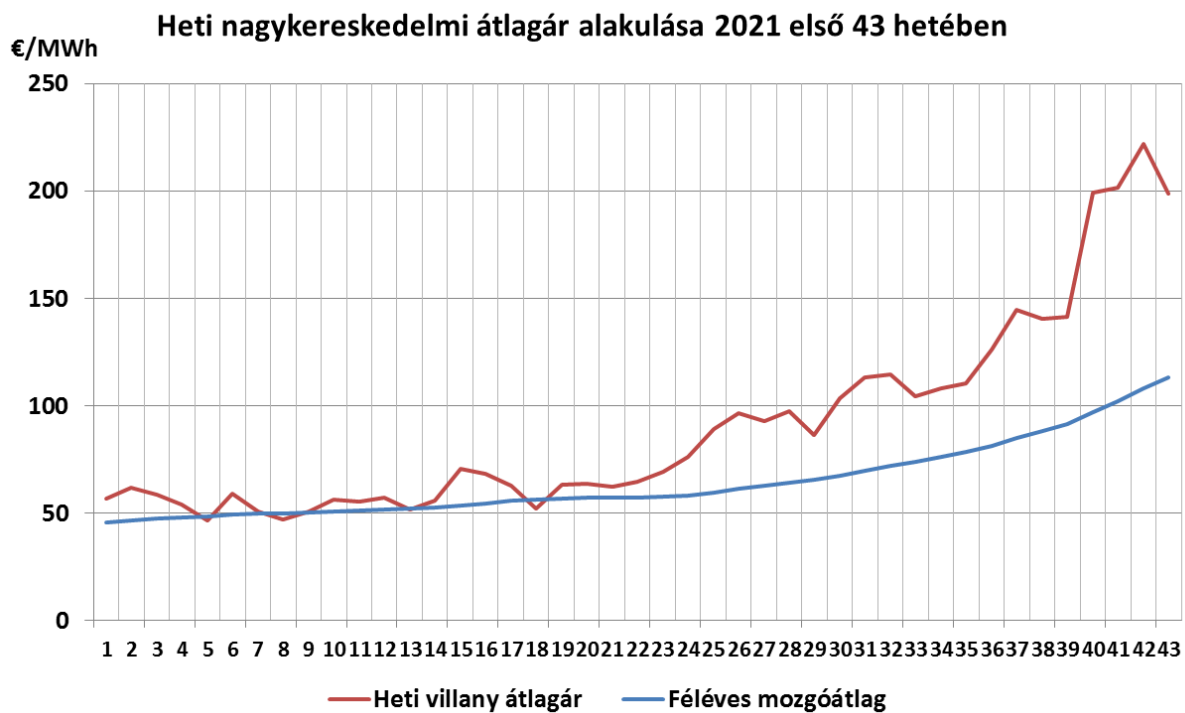
Néhány nappal korábban, október 3-án a legkisebb órás ár 3,8 €/MWh-n alakult, így **a havi minimum és maximum órás árak közötti különbség 425 €/MWh volt**.

Az ábrán is látható módon a hó végére valamelyest csökkentek az árak, de a jelen elemzés írásának időpontjában (november 3.) elérhető adatok alapján egyelőre úgy tűnik, hogy komoly áreséssel nem számolhatunk, november 2-án már ismét 200 €/MWh fölött volt a napi átlagár. Az árak teljes elszabadulása nem csak minket érintő jelenség, az Európai Unió történetében még soha sem voltak olyan magasak a villanyárak, mint most októberben.

Az atomenergia ársokkok mérséklésében betöltött szerepéről külön Elemző percet készítettünk, így erre most nem térünk ki. Ugyanakkor túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a jelenlegi helyzet már az energiapolitika egyik alapkövetelményét, a megfizethetőséget veszélyezteti és hatalmas terhet róhat a gazdasági szereplőkre, ismételten bizonyítva, hogy ebben a szektorban az állami szerepvállalás elengedhetetlen és a piacliberalizáció terén nem feltétlenül érdemes elmenni a falig.

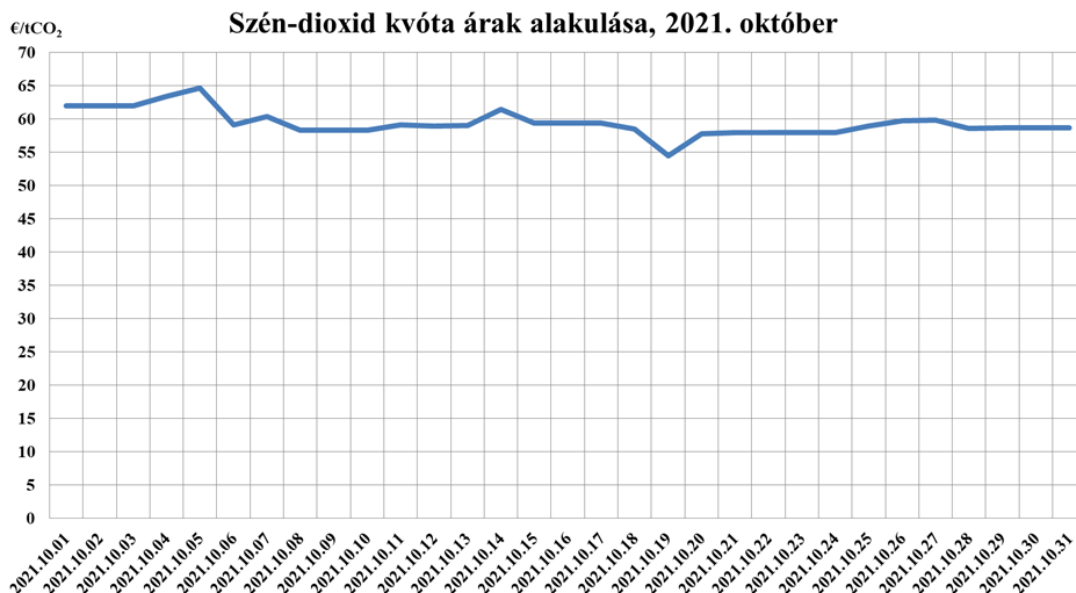

A hazai piacon a villamos energia heti átlagárai elérték a 200 €/MWh-ás szintet, a féléves mozgóátlag a hó végére meghaladta a 110 €/MWh értéket.

5. Szén-dioxid-kvótaárak

Idén először csökkent a szén-dioxid-kvóta havi átlagára: 2021. októberben 59,5 €/tCO₂ volt, amely a 2021. szeptember havi átlagához képest 3%-os mérséklődés. Az átlagár csökkenése ellenére a kvótaár októberben újabb rekordot döntött, a rendszer indulása óta a legmagasabb kvótaár a 2021. október 5-i 64,72 €/tCO₂ volt.

6. Földgázárak

A földgázárak 2021. októberben drasztikusan emelkedtek az előző hónaphoz képest, igaz az október elején tapasztalható növekedés később nem folytatódott, és a hó végére a földgázárak már csökkenő tendenciát mutattak. **A 2021. októberi földgáz átlagár megközelítette a 91 €/MWh-t, amely a 2021. szeptemberi átlagárhoz képest 45%-os növekedés.** A földgáz ára október 7-én tetőzött 128,5 €/MWh-ás árral. A holland piac és a magyar földgázárak októberben is nagyjából együtt mozogtak, bár a magyar átlagár 5%-kal meghaladta a holland átlagárát.

A jelenlegi földgázárak mellett a fenti 59,5 €/tCO₂ kvótaárakkal együtt a földgáztüzelésű erőművek változó költsége hatásfoktól függően 180-210 €/MWh.

Másnapi szállítású földgáz ára a magyar és a holland piacon, 2021. október

